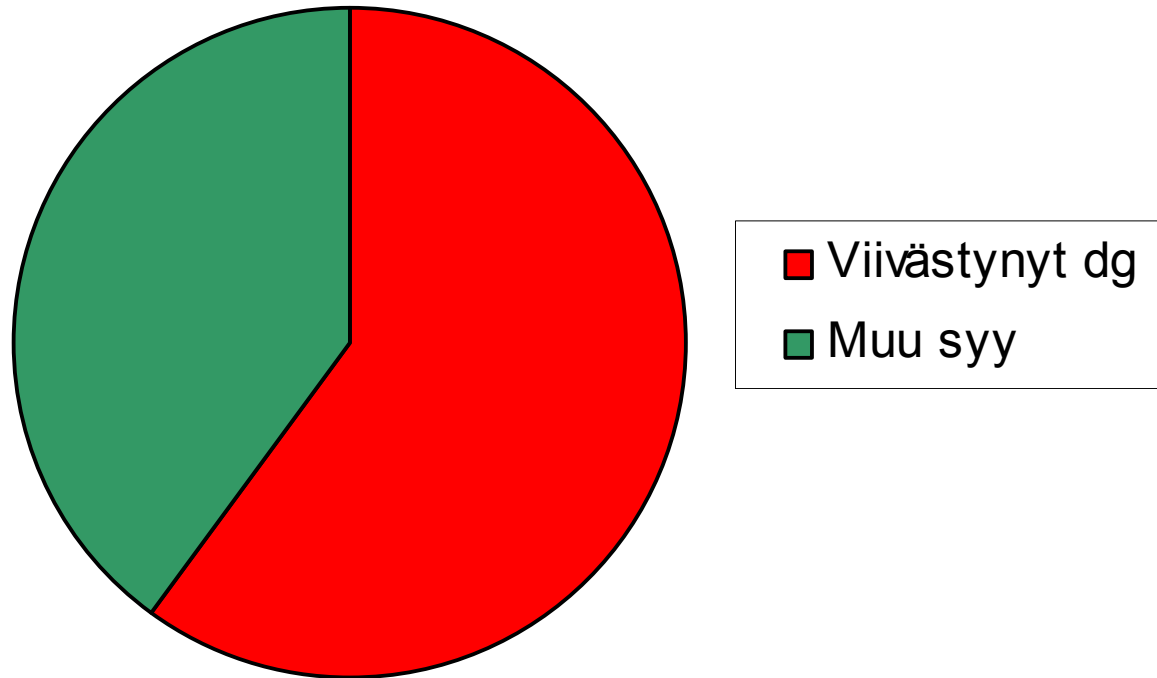

Viivästynyt HIV-diagnnoosi Suomessa

Pia Kivelä 4.2.2010

AIDS diagnoosit 1997-2005 / HUS

n=97, 60%:lla CD4 <200 HIV-dg hetkellä

Viivästynyt dg – kuolleisuus x 10

Tuore HIV, HUS-alue 1997-2005 (n=547)

Jos HIV+, ei AIDSia,

1,6% (8/500) kuoli vuoden sisällä

Jos HIV+ todettu AIDS-vaiheessa,

17% (8/47) kuoli vuoden sisällä

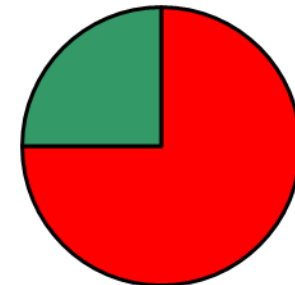
Viivästynyt HIV-dg -seuraukset

- **Jos CD4 <200**
 - **kustannukset >x 2 / I vuosi**
- **Uusien tartuntojen riski**
 - **Yli puolet uusista tartunnoista peräisin henkilöiltä, jotka eivät tiedä HIV-infektiostaan**

Viivästynyt HIV-diagnoosi / määritelmiä

Kuvitteellinen Eurooppalainen aineisto, 100 tuoretta HIV-tartuntaa

AIDS-diagnoosihetkellä	(osuus kaikista AIDS –tapauksista)
	n=20
HIV-diagnoosi tehty samanaikaisesti	
HIV-diagnoosi tehty vuoden sisällä	15/20 (75%)
CD4 <200 ja tuore HIV-diagnoosi	
CD4 < 350 ja tuore HIV-diagnoosi	

Viivästynyt HIV-diagnoosi / määritelmiä

Kuvitteellinen Eurooppalainen aineisto, 100 tuoretta HIV-tartuntaa

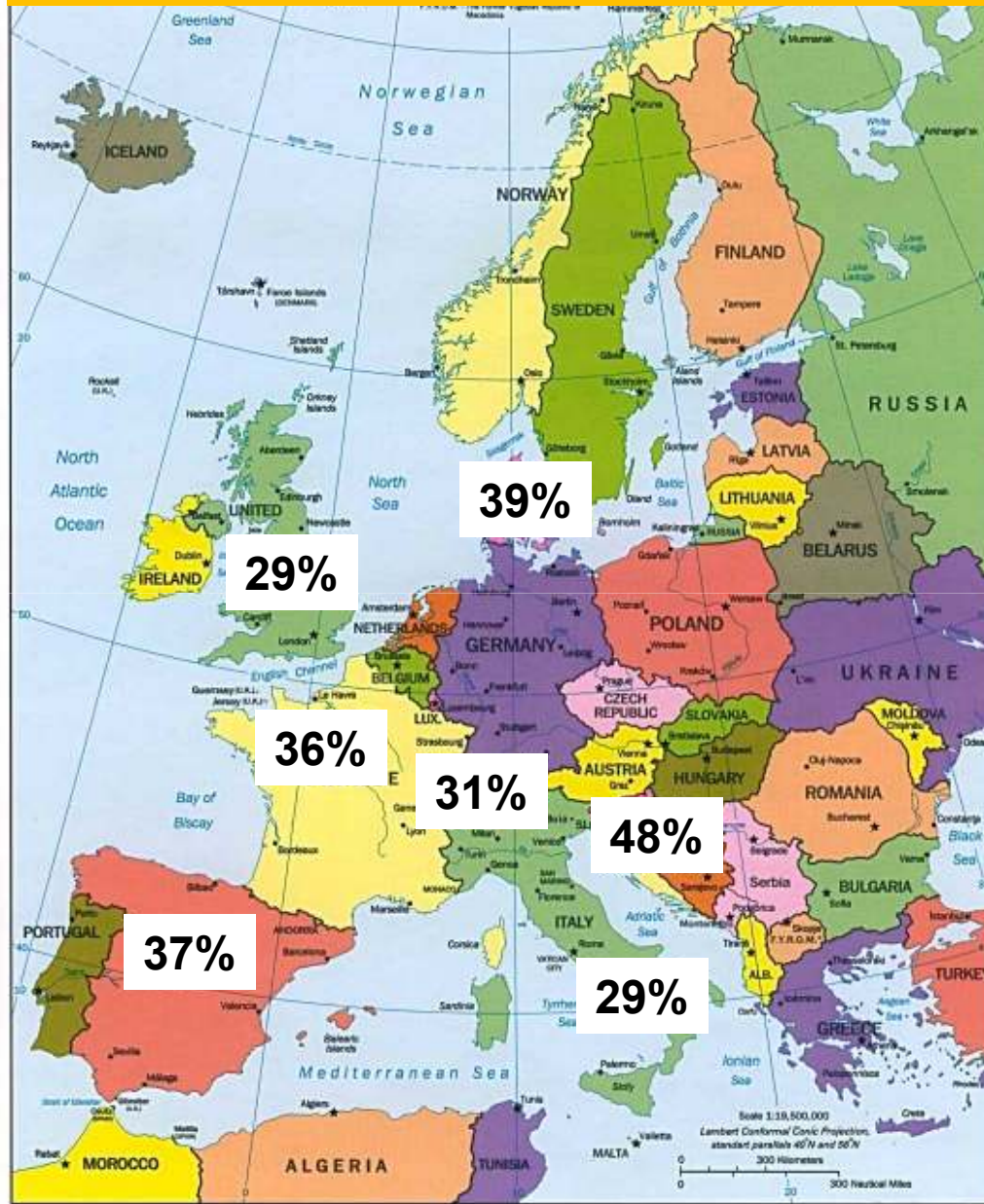
HIV- diagnoosihetkellä	(osuus kaikista tuoreista HIV-tartunnoista)	
	n=100	
AIDS	20/100	20%
CD4 <50	20/100	20%
CD4 <200	30/100	30%
CD4 <200 tai AIDS	35/100	35% "Advanced disease"
CD4 <350	50/100	50%
CD4 < 350 tai AIDS	55/100	55% "Late presenters"

AIDS-diagnoosihetkellä	(osuus kaikista AIDS –tapauksista)	
	n=20	
HIV-diagnoosi tehty samanaikaisesti	12/20	60%
HIV-diagnoosi tehty vuoden sisällä	15/20	75%
CD4 <200 ja tuore HIV-diagnoosi	13/20	65%
CD4 < 350 ja tuore HIV-diagnoosi	14/20	70%

Europe

Viivästynyt HIV-diagnosi (CD4 <200 +/- AIDS)

USA
38-51%

Itä-Eurooppa
???

Viivästynyt HIV-diagnoosi

Eurooppa, USA

- 28-50% tartunnoista (CD4 <200/AIDS)
- Riskitekijöitä
 - Miessukupuoli
 - Ikä (>40)
 - Maahanmuuttajat (non-natiivit)
 - Pariskunta, jolla lapsia
 - Huumeidenkäyttäjät (riippuen maasta)
 - Matalan prevalenssin alueella asuvat?

Viivästynyt HIV-diagnoosi Suomessa

- HUS 1985-2005 (n=934)
 - **23% HIV tapauksista todettiin myöhään (CD4 alle 200 tai AIDS)**

Kenen HIV todetaan liian myöhään?

HUS 1985-2005

– Miehet (myös MSM)	25%
– Ikä yli 40	33%
– Maahanmuuttajat	31%
– Ei aiempaa testiä	28%
– Terveystieteidenhuollossa diagnosoidut	21-35%
– Myöhempi vaihe epidemiaa	29%
– Huumeidenkäyttäjät (N/M)	3% /16%

Kenen HIV todetaan liian myöhään?

HUS 1985-2005

	CD4 alle 200 tai AIDS (%)	AOR*
Iv-huumeet, nainen	3%	1.0
Iv-huumeet, mies	16%	5.2 (1.2-23.3)
Heteroseksii, nainen	19%	3.5 (0.7-16.0)
Heteroseksii, mies	34%	6.1 (1.3-27.8)
Miestenvälinen seksi	26%	7.2 (1.6-31.9)

*Otettu huomioon myös muut muuttujat: ikä, kansalaisuus, aiempi testi, missä testattu

Viivästynyt HIV diagnoosi

Missä HIV-dg tehty?

CD4 <200 tai AIDS
dg-vaiheessa

Vankila	6,9% (4/58)
Sukupuolitautilien pkl	8,5% (8/94)
AIDS-tukikeskus	13,8% (9/65)
Terveysneuvontapiste	16,0% (8/50)
Perusterveydenhuolto	20,9% (54/258)
Ei tiedossa	25,9% (7/27)
Muu	31,3% (5/16)
Sairaala	35,5% (97/275)

HIV-dg / tartuntatapa HUS 1985-2005

Missä HIV-dg tehty	IDU	Hetero	MSM
Perusterveydenhuolto	18,1%	33,6%	28,8%
Sairaala	22,3%	37,7%	27,3%
Sukupuolitautilien pkl	2,9%	6,2%	17,4%
AIDS-tukikeskus	0%	4,5%	12,9%
Vankila	23,1%	1,0%	0%
Terveysneuvontapiste	19,7%	0,7%	0,3%
Huumehoito	5,9%	0%	0,3%
Vastaanottokeskus	0%	3,8%	0%
Muu	4,6%	9,3%	10,6%
Ei tiedossa	3,4%	3,1%	2,5%

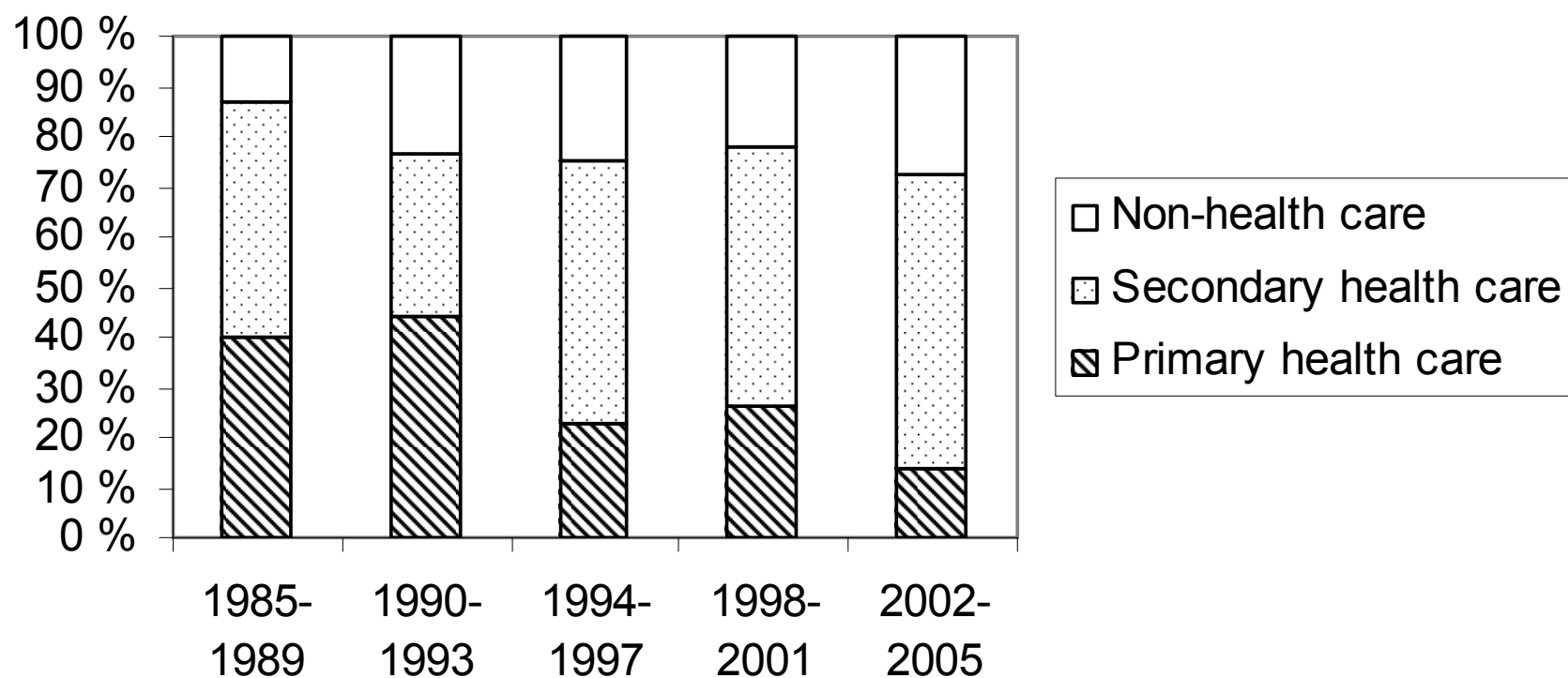
71%

30%

49%

Missä HIV-dg tehty?

CD4 <200 / AIDS, seksitartunnat (n=177)

Mitä tehdä?

- Tilanne HUS:n ulkopuolella?
 - Tietoa tarvitaan..
 - TT-ilmoitukseen dg-vaiheen CD4-taso 2006->
- HIV-testaus
 - Kynnys matalammaksi
 - Maahanmuuttajat: viive Suomessa?
- MSM
 - Myös preventio

Viivästynyt diagnoosi

- AIDS ei katoa
 - käy harvinaisemmaksi?
 - osattava hoitaa

I AIDS dg 1996 -2005 (n=95)* / HUS

- Pneumocystis pneumonia 27%
- Tbc (keuhkot tai muu) 18%
- Candida esofagiitti 17%
- MAC 6%
- Lymfooma 8%
- Kaposin sarkooma 5%
- Aivojen toksoplasmoosi 3%
- Kryptokokkoosi 3%

*n=46 todettu vuoden sisällä HIV-dg:sta – tbc 11%

- **Lähteet:**

Viivästynyt HIV-dg:

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-10-5615-4> (sivut 24-25, 82-96)

Viivästynyt HIV-dg, Suomi:

Kivelä PS, Krol A, Salminen MO, Ristola MA. Determinants of late HIV diagnosis among different transmission groups in Finland from 1985 to 2005. HIV Medicine, Epub 2009

- **Kiitos!**

Suomen Lääketieteen Säätiö

Vaasan Lääketieteen Säätiö

Sukupuolitautilien Vastustamisyhdistys